

Čís. 15840.

Odpor proti povolení exekuce na základě říšskoněmeckého exekučního titulu podle § 83 ex. ř., opřený o to, že se povinnému nedostalo dovozního povolení na zboží, jehož kupní cena jest vymáhána (§ 81 č. 2 ex. ř.).

K otázce vzájemnosti s Německou říší co do výkonu exekuce podle říšskoněmeckých exekučních titulů se zřetelem na devisové předpisy.

(Rozh. ze dne 20. února 1937, Rv II 1017/36.)

Proti exekuci, vedené říšskoněmeckým vymáhajícím věřitelem na základě říšskoněmeckého rozsudku pro zmeškání proti tuzemskému dlužníkovi k vydobytí pohledávky za koupené zboží, namítl povinný mimo jiné, že mu Národní banka československá odepřela dovozní povolení na koupené zboží, takže bylo zadrženo na hranicích, že v tom jest spatřovati odepření přídělu devis resp. povolení k placení zboží do ciziny a že proto povolení exekuce brání předpis § 81 č. 2 ex. ř. P r v ý s o u d nevyhověl odporu povinného. O d v o l a c í s o u d odporu vyhověl a usnesení povolující exekuci zrušil. D ů v o d y: Povinný správně poukazuje na to, že podle tuzemských devisových předpisů zákaz dovozu znamená i zákaz vývozu devis a že se tedy námitky uplatňující ustanovení o obchodu s devisami omezují na řízení exekuční, kteréžto stanovisko zastává i judikatura, vyslovivši, že otázka nemožnosti plnění se zřetelem na devisové předpisy nemá významu pro výrok rozsudku odsuzujícího k placení, nýbrž má význam jen při plnění či při způsobu výkonu rozsudku, t. j. při exekuci (rozh. č. 12887 Sb. n. s.). Nelze tudíž souhlasiti s názorem prvního soudu, opírajícím se jen o předpisy směrnice k §§ 39 a 41 něm. zák. o devisovém hospodářství, jako by přesto exekuční úkony, totiž zabavení a prodej věcí, byly přípustné a že jen k vydání prodejového výtěžku vymáhající strany podle platných devisových předpisů má přihlížeti exekuční soud. Neboť ustanovení § 81 ex. ř. výslovně zakazuje i povolení exekuce, velíc, aby povolení exekuce bylo odepřeno v případech uvedených pod 1 až 4, mezitím tedy i pod 2 v případě dlužníkovy plnění, které vyžaduje schválení devisového úřadu k dovozu zboží či k vývozu peněz a schválení se nedosáhlo, a jde tedy o vynucení takového jednání dlužníkovy, které podle našeho práva je nedovolené a jež nemůže býti vynuceno.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Nejde o to, zda povinný nedosáhl povolení k dovozu zboží z Německa a zda jest již v tom spatřovati odepření přídělu devis nebo ne-souhlas Národní banky československé k zaplacení kupní ceny, nýbrž jde o to, zda povinný byl s to, hledě k devisovým předpisům, zprostiti se svého závazku z exekučního titulu. Že by se o to marně pokoušel, to neprokázal, ač mohl, i kdyby nebyl dosáhl povolení Národní banky

československé k úhradě a zaplacení vymáhaného dluhu podle předpisů o tom platných ve styku s Německem i pak se svolením řečené Národní banky složití pohledávku, jež nezní na efektivní cizí měnu, ve prospěch vymáhající věřitelky s účinkem placení k soudu podle § 1425 obč. zák. Ani to neučinil. Musí proto strpěti, když nevyužil všech možností, jež mu devisové předpisy poskytují, aby se dluhu zprostil, že naň vymáhající věřitelka dokročila exekucí. Z uvedeného vyplývá, že jejímu povolení a provedení nebrání devisové předpisy, ani kdyby nyní Národní banka československá, což povinný neprokázal, odepřela souhlas k zaplacení podle předpisů platných o tom ve styku s Německem. K devisovým předpisům jest přihlížeti teprve při dispozici s exekučním výtěžkem a bude na vymáhající věřitelce po případě na exekučním soudu, aby se teprve při dispozici s ním podle těchto předpisů zachovala, když tak neučinil povinný (Sb. n. s. č. 13646, 14258, 12843 a j.). Zda kupní smlouva jest pro nemožnost dodání zboží pro devisové předpisy neplatná, nemůže býti řešeno v tomto řízení. Výtka uplatňovaná s hlediska § 81 č. 4 ex. ř., a to teprve v řízení oprávněném, není oprávněna, neboť jest exekučně vymáhána peněžitá pohledávka a vymáhající věřitelka nedomáhá se něčeho, čemu by měla býti z důvodů mravnosti odepřena žalovatelnost a platnost. V tom, že říšskoněmecké soudy posuzují devisové předpisy při rozhodování o exekučních návrzích jinak než soudy tuzemské, anebo že se ony předpisy s tuzemskými předpisy devisovými neshodují, nelze shledati nedostatek nebo porušení vzájemnosti a stačí odkázati na předpis § 79 ex. ř. a k normám uveřejněným pod č. 130 a 131/1924 Sb. z. a n.

Čís. 15841.

Přednostní právo podle § 173 zákona o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří ze dne 9. října 1924 č. 221 Sb. z. a n. ve znění přílohy k vyhlášce ministerstva sociální péče ze dne 25. července 1934 č. 189 Sb. z. a n. přísluší v exekučním řízení pojistnému s příslušenstvím předepsanému za zaměstnance, kteří pracovali nebo konali služby na nemovitosti nebo v podniku, jemuž nemovitost sloužila (§ 2 cit. zák.), jestliže a pokud na nemovitosti té má přednostní právo některá z daní uvedených v § 265, odst. 1 až 3, zákona o přímých daních č. 76/1927 Sb. z. a n. ve znění přílohy k vyhlášce ministerstva financí z 8. července 1936, č. 227 Sb. z. a n.

(Plenární usnesení ze dne 22. února 1937, Pres. 1762/36.)

U nejvyššího soudu byla odporujícím si způsobem řešena otázka, je-li předpokladem pro přiznání přednostního práva pojistným příspěvkům sociálního pojištění, aby nemovitost sloužila úplně nebo převážně výdělečnému podnikání, podrobenému dani výdělkové, či stačí-li, že nemovitost slouží výdělečnému podniku, jehož zaměstnanci byli podrobeni nemocenskému pojištění. V rozhodnutích Sb. n. s. č. 4019, 4226, 5346, 7571, 7923, 10586, 10638, 11403, 11677, 11980, 14704 a jiných